

Nr 3.

Ankom till riksdagens kansli den 13 februari 1930 kl. 1 e. m.

Bevillningsutskottets betänkande, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående godkännande av en mellan Sverige och Turkiet sluten handels- och sjöfartstraktat.

Genom en den 16 januari 1930 dagtecknad, till bevillningsutskottet hänvisad proposition, nr 29, har Kungl. Maj:t, under åberopande av propositionen bilagda utdrag av statsrådsprotokollen över handels- och utrikesdepartementsärenden för den 23 augusti 1929 och över handelsärenden för den 16 januari 1930 samt med överlämnande av en den 29 september 1929 mellan Sverige och Turkiet sluten handels- och sjöfartstraktat med tillhörande signaturprotokoll, äskat riksdagens godkännande av berörda traktat och signaturprotokoll.

Den med propositionen överlämnade handels- och sjöfartstraktaten med tillhörande signaturprotokoll är av följande lydelse:

*(Autentisk text.)**(Svensk översättning.)***Traité de Commerce et de Navigation entre la Suède et la Turquie.****Handels- och sjöfartstraktat mellan Sverige och Turkiet.**

La Suède d'une part et la Turquie d'autre part, animées du désir de resserrer les liens d'amitié si heureusement existants entre les deux Pays, de régler les conditions d'établissement de leurs ressortissants dans les deux Pays et de développer leurs relations économiques, ont résolu de conclure un Traité à cet effet et ont nommé pour leurs Plénipotentiaires, savoir:

Sa Majesté le Roi de Suède:

Son Excellence Monsieur G. O. Wallenberg, Envoyé Extraordinaire et Ministre Plénipotentiaire de Suède en Turquie et

Son Excellence le Président de la République Turque:

Son Excellence Zekâi Bey, ancien Ministre, Ambassadeur de Turquie, Député de Diyaribekir;

Son Excellence Menemenli Numan Rifat Bey, Ministre Plénipotentiaire et Sous-Secrétaire d'Etat au Ministère des Affaires Etrangères;

Lesquels, après s'être communiqué leurs pleins pouvoirs, trouvés en bonne et due forme, sont convenus des dispositions suivantes:

Sverige å ena sidan och Turkiet å andra sidan, besjälade av önskan att befästa de lyckligt bestående vänskapliga förbindelserna mellan de båda länderna, att reglera villkoren för bosättning i vardera landet av det andra landets medborgare samt att främja utvecklingen av de ekonomiska förbindelserna mellan länderna, hava beslutat att för detta ändamål avsluta en traktat och hava till sina befullmäktigade ombud utsett:

Hans Maj:t Konungen av Sverige:

Sin Envoyé extraordinaire och Ministre plénipotentiaire i Turkiet G. O. Wallenberg; och

Hans Excellens Republiken Turkiets President:

Hans Excellens Zekâi Bey, förutvarande minister, turkisk ambassadör, deputerad för Diyaribekir;

Hans Excellens Menemenli Numan Rifat Bey, Ministre plénipotentiaire och understatssekreterare i utrikesministeriet,

vilka, efter att hava meddelat varandra sina fullmakter, som befunnits i god och behörig form, överenskommit om följande bestämmelser:

CHAPITRE 1^{er}.

Etablissement.

Article 1^{er}.

Les ressortissans de chacune des Hautes Parties Contractantes auront sur le territoire de l'autre Partie, sous réserve des lois et réglemens qui y sont en vigueur, le droit de s'établir et de séjourner, d'aller, de venir et de circuler, ainsi que celui de quitter librement ce territoire.

En ce qui concerne les taxes et charges quelconques à payer du chef du séjour et de l'établissement, les ressortissans des deux Parties jouiront du traitement de la nation la plus favorisée.

Il est toutefois convenu que ces stipulations ne restreignent en rien le droit de chacune des Hautes Parties Contractantes de refuser, dans des cas déterminés, aux ressortissans de l'autre Partie, soit en vertu d'une sentence judiciaire, soit pour des raisons de sécurité intérieure ou extérieure de l'Etat ou d'ordre public, et notamment pour des motifs d'assistance publique ou de police sanitaire ou des mœurs, l'autorisation de séjourner dans le pays.

Chacune des Hautes Parties Contractantes se réserve toute liberté d'action en ce qui concerne l'immigration.

Article 2.

Les ressortissans de chacune des Hautes Parties Contractantes auront,

KAPITEL I.

Bosättning.

Artikel 1.

Medborgare, tillhörande endera av de höga fördragsslutande parterna, skola, under iakttagande av å den andra partens område gällande lagar och förordningar, vara berättigade att därstädes bosätta sig samt vistas, färdas och kringresa ävensom att fritt lämna sagda område.

Vad beträffar skatter och avgifter av varje slag, som uppbäras för vistelse och bosättning i landet, skola de båda parternas medborgare åtnjuta mestgynnadnationsbehandling.

Det är likväl överenskommet, att genom dessa bestämmelser ingen inskränkning äger rum i någon av de höga fördragsslutande parternas rätt att antingen på grund av domstols beslut eller av hänsyn till statens inre eller yttre säkerhet eller till den allmänna ordningen och särskilt med hänsyn till fattigvårds-, sundhets- eller sedlighetspolisväsendet i särskilda fall förvägra den andra partens medborgare rätt att vistas i landet.

Envar av de höga fördragsslutande parterna förbehåller sig full handlingsfrihet i fråga om immigration.

Artikel 2.

Medborgare, tillhörande endera av de höga fördragsslutande par-

aux mêmes conditions que les ressortissans de la nation la plus favorisée, sur le territoire de l'autre, le droit d'acquérir, de posséder et d'aliéner toute espèce de biens mobiliers ou immobiliers, à l'exception des cas prévus par les législations respectives, en se conformant aux lois et réglemens du pays. Ils pourront, aux mêmes conditions, en disposer librement par vente, donation, transfert contrat de mariage, testament, succession ab intestat ou par tout autre moyen.

Ils ne seront assujettis dans aucun des cas susmentionnés à des charges, taxes ou impôts, sous quelque dénomination que ce soit, autres ou plus élevés que ceux qui sont ou seront établis pour les nationaux.

Article 3.

Les ressortissans de chacune des Hautes Parties Contractantes auront, aux mêmes conditions que les ressortissans de la nation la plus favorisée, sur le territoire de l'autre, en se conformant aux lois et réglemens du pays, le droit d'exercer toute sorte d'industrie et de commerce et de se vouer à tout métier ou profession dont l'exercice n'est pas et ne sera pas réservé aux nationaux.

Article 4.

Les ressortissans de chacune des Hautes Parties Contractantes ne seront soumis, sur le territoire de

terna, skola å den andra partens område, under iakttagande av därstädes gällande lagar och föreskrifter, vara berättigade att, på samma villkor som medborgare tillhörande mest gynnad nation, förvärva, besitta och överlåta alla slag av lös och fast egendom, med de undantag, som förutsättas i respektive lands lagstiftning. De kunna, under enahanda betingelser, genom försäljning, gåva, överlåtelse, äktenskapskontrakt, testamente, arv eller på varje annat sätt fritt förfoga över sådan egendom.

De skola i intet av ovannämnda fall underkastas andra eller högre pålagor, avgifter eller skatter, av vad benämning de vara må, än dem, som uppbäras eller kunna komma att uppbäras av landets egna medborgare.

Artikel 3.

Medborgare, tillhörande endera av de höga fördragsslutande parterna, skola å den andra partens område, under iakttagande av i landet gällande lagar och föreskrifter, vara berättigade att, på samma villkor som medborgare tillhörande mest gynnad nation, bedriva alla slag av industri och handel samt ägna sig åt varje hantverk eller yrke, som icke förbehållits eller kan komma att förbehållas landets egna medborgare.

Artikel 4.

Medborgare, tillhörande endera av de höga fördragsslutande parterna, skola å den andra partens

l'autre, quant à leur personne, leurs biens, droits et intérêts, ainsi que pour l'exercice de tout genre de commerce, industrie, métier ou profession, à aucune charge, taxe ou impôt direct ou indirect, autres ou plus élevés que ceux imposés aux nationaux.

Ils auront notamment le droit d'exporter librement les biens qu'ils auront acquis par leur activité, par succession ou testament ou par tout autre moyen légal.

Article 5.

Les ressortissans de chacune des Hautes Parties Contractantes seront exempts, sur le territoire de l'autre Partie, de tout service militaire dans l'armée, la marine, les forces aériennes, la garde nationale ou la milice, ainsi que de toute obligation ou charge remplaçant le service militaire.

Ils ne seront soumis à d'autres prestations ou réquisitions militaires que dans la mesure et aux conditions prévues pour les nationaux.

Article 6.

Les ressortissans de l'une des Hautes Parties Contractantes ne pourront, sur le territoire de l'autre Partie, être expropriés de leurs biens que pour des raisons d'utilité publique prévues par la loi et moyennant une juste indemnité.

Aucune expropriation ne pourra avoir lieu sans publicité préalable

område, i avseende å sin person, sin egendom, sina rättigheter och intressen, ävensom vad angår utövan- de av varje slag av handel, industri, hantverk eller yrke, icke vara underkastade andra eller högre direkta eller indirekta pålagor, avgifter eller skatter än dem, som åvila landets egna medborgare.

Särskilt skola de vara berättigade att fritt utföra egendom, som de förvärvat genom sin verksamhet eller på grund av arv eller testamente eller på vilket som helst annat lagligt sätt.

Artikel 5.

Medborgare, tillhörande endera av de höga fördragsslutande parterna, skola å den andra partens område vara befriade från varje slag av militärtjänst i armén, flottan, luftstridskrafterna, nationalgardet eller milisen liksom från varje förpliktelse eller pålaga, som utgör vederlag för militärtjänst.

De skola icke vara underkastade andra militära prestationer eller rekvisitioner annat än i den utsträckning och på de villkor, som fastställts i fråga om landets egna medborgare.

Artikel 6.

Egendom, tillhörig endera av de höga fördragsslutande parternas medborgare, må inom den andra partens område icke exproprieras för andra än i lag förutsatta allmännyttiga ändamål och endast mot skäligt vederlag.

Expropriation må icke äga rum utan föregående kungörelse, ej hel-

ni avant que l'indemnité ait été versée ou dûment consignée.

Article 7.

Les ressortissans de chacune des deux Hautes Parties Contractantes jouiront, sur le territoire de l'autre Partie, pour tout ce qui concerne la protection légale et judiciaire de leur personne et de leurs biens, du même traitement que les nationaux. Ils auront, en conséquence, libre et facile accès auprès des tribunaux et pourront ester en justice aux mêmes conditions que les nationaux. Il sera fait exception aux stipulations ci-dessus pour les dispositions relatives à la caution judicatum solvi et à l'assistance judiciaire gratuite, lesquelles questions seront réglées ultérieurement par un accord spécial à intervenir entre les deux Parties.

Article 8.

Les sociétés anonymes et autres sociétés économiques, y compris les sociétés industrielles, financières, de communications, de transports et d'assurances, qui ont été légalement constituées et ont leur siège sur le territoire de l'une des Hautes Parties Contractantes, seront reconnues sur le territoire de l'autre Partie et pourront, en conséquence, y ester en justice, soit pour intenter une action, soit pour se défendre. Relativement au droit d'exercer leur activité sur le territoire de l'autre Partie Contractante, elles jouiront de tous les droits et privilèges qui sont ou pourront être reconnus aux sociétés similaires de la nation la

ler förrän ersättning erlagts eller behörigen deponerats.

Artikel 7.

Medborgare, tillhörande endera av de båda höga fördragsslutande parterna, skola å den andra partens område i allt som rör lagligt och rättsligt skydd till person och egendom åtnjuta samma behandling som landets egna medborgare. De skola följaktligen äga rätt att fritt och obehindrat anlita domstolar och inför dessa föra talan på samma villkor som landets egna medborgare. Från dessa bestämmelser göres undantag beträffande ställande av säkerhet för rättegångskostnader samt kostnadsfri rättshjälp, vilka frågor framdeles skola regleras genom ett särskilt avtal mellan de båda parterna.

Artikel 8.

Aktie- och andra bolag av ekonomisk natur — industriella, finansiella, kommunikations-, transport- och försäkringsbolag däri inbegripna — vilka lagligen grundats och hava sitt säte inom endera av de höga fördragsslutande parternas område, skola erkännas inom den andra partens område och följaktligen därstädes kunna föra talan inför domstol både såsom kärke och svarande. Vad angår bolagens rätt att driva verksamhet inom den andra fördragsslutande partens område, skola de åtnjuta alla de rättigheter och privilegier, vilka tillerkännas eller kunna komma att tillerkännas likartade bolag, tillhörande i detta avseende

plus favorisée à cet égard. Les dites sociétés ne seront pas assujetties à des impôts, taxes ou charges plus élevés que les sociétés similaires de la nation la plus favorisée.

A tous autres égards, il sera fait application, en ce qui concerne les sociétés visées au présent article, du traitement de la nation la plus favorisée.

Article 9.

Il est convenu qu'aucune des Hautes Parties Contractantes ne pourra invoquer le bénéfice résultant de la clause de la nation la plus favorisée, énoncée dans le présent Chapitre, pour réclamer en faveur de ses ressortissants ou sociétés, des droits autres ou plus étendus que ceux accordés par elle-même aux ressortissants ou sociétés de l'autre Partie Contractante.

CHAPITRE II.

Commerce et navigation.

Article 10.

Les produits du sol et de l'industrie originaires de l'un des deux Pays ne pourront dans aucun cas être soumis à leur importation dans l'autre Pays, en ce qui concerne les droits de douane et les coefficients ou surtaxes ni sous aucun autre rapport, à un traitement moins favorable que celui qui est actuellement ou pour-

mest gynnad nation. Ifrågavarande bolag skola icke vara underkastade högre skatter, avgifter eller pålagor än likartade bolag, tillhörande mest gynnad nation.

I alla andra avseenden skall vad angår de i denna artikel omförmälda bolag tillämpas mestgynnadnationsbehandling.

Artikel 9.

Det är överenskommet, att ingendera av de höga fördragsslutande parterna skall kunna åberopa den förmånsställning, vilken härflyter av i förevarande kapitel förekommande klausuler om behandling såsom mest gynnad nation, för att till förmån för sina medborgare eller bolag göra anspråk på andra eller längre gående rättigheter än dem, vilka av parten i fråga tillerkänns den andra fördragsslutande partens medborgare eller bolag.

KAPITEL II.

Handel och sjöfart.

Artikel 10.

Natur- och industrialster, som häröra från ettdera av de båda länderna, skola vid införsel till det andra landet i intet fall, i vad angår tullavgifter och koefficienter eller tilläggsavgifter eller i något som helst annat avseende, kunna underkastas en mindre gynnsam behandling än som för närvarande till-

rait être accordé à l'avenir aux produits similaires d'un pays tiers.

erkännes eller framdeles kan komma att tillerkännas likartade varor från ett tredje land.

Article 11.

Les produits qui seront exportés du territoire de l'une des Hautes Parties Contractantes à destination du territoire de l'autre, ne seront pas assujettis à des droits ou charges autres ou plus élevés que ceux qui sont ou pourront être appliqués aux produits similaires exportés à destination de la nation la plus favorisée.

Le traitement sur le pied d'égalité avec un pays tiers s'étend également à la manière de percevoir les droits d'importation et d'exportation, à la mise des marchandises dans des entrepôts de douane, aux redevances et formalités douanières, au traitement et à l'expédition en douane des marchandises importées, exportées ou passant en transit.

Article 12.

Tous les produits du sol et de l'industrie qui sont originaires du territoire de l'une des deux Hautes Parties Contractantes, jouiront sur le territoire de l'autre Partie, en ce qui concerne les taxes intérieures, de quelque nature qu'elles soient, du même traitement que celui qui a été ou pourra être accordé pour les produits similaires d'un pays tiers.

Article 13.

Chacune des Hautes Parties Contractantes pourra exiger, pour éta-

Artikel 11.

Varor, som äro avsedda att utföras från endera av de höga fördragsslutande parternas område till den andra partens område, skola icke vara underkastade andra eller högre tullar eller pålagor än dem, som tillämpas eller kunna komma att tillämpas för likartade varor, avsedda att utföras till mest gynnad nation.

Den likvärdiga behandlingen med ett tredje land avser även sättet för införsel- och utförselavgifternas in- drivande, varors inläggande på tull- lager, tullformaliteter och -pålager samt tullbehandling och tullexpedition av importerade eller exporterade varor eller transitvaror.

Artikel 12.

Alla natur- och industrialster, som härröra från endera av de båda höga fördragsslutande parternas område, skola inom den andra partens område i avseende å inre avgifter, av vad slag de vara må, åtnjuta samma behandling, som medgivits eller kan komma att medgivnas likartade varor från ett tredje land.

Artikel 13.

För fastställande av det land, varifrån införda varor härröra, skall

blir le pays d'origine des marchandises importées, la présentation d'un certificat d'origine constatant que lesdites marchandises sont des produits du sol ou de l'industrie dudit pays, ou qu'elles doivent être considérées comme telles, en raison de la transformation qu'elles y ont subie.

Les certificats d'origine seront délivrés, soit par les Départements du Commerce ou de l'Agriculture, soit par les autorités douanières ou la Chambre de Commerce compétentes, soit par toute autre autorité ou association que le pays destinataire aura agréée. Le Gouvernement du pays destinataire aura le droit d'exiger la légalisation des certificats d'origine par son représentant diplomatique ou consulaire.

Les autorités du pays destinataire pourront exiger la traduction en français des certificats d'origine.

Les colis postaux seront dispensés du certificat d'origine, à moins que le pays destinataire n'estime qu'il s'agit d'envois de nature commerciale.

Article 14.

Il ne sera maintenu ni établi par l'une des deux Hautes Parties Contractantes aucune prohibition ni restriction relative à l'importation ou à l'exportation d'une marchandise quelconque originaire du territoire de l'autre Partie ou destinée à y être exportée, si ladite prohibition ou restriction ne s'applique pas dans les mêmes conditions aux marchandises similaires, s'il en existe, en

envar av de höga fördragsslutande parterna kunna fordra företeende av ursprungsbevis, utvisande att ifrågavarande varor utgöra från sagda land härrörande natur- eller industrialster eller att de, på grund av den bearbetning de därstädes undergått, böra betraktas såsom sådana.

Ursprungsbevisen skola utfärdas antingen av vederbörande handels- eller lantbruksministerium eller av därtill bemyndigad tullmyndighet eller handelskammare eller av vilken som helst annan myndighet eller sammanslutning, som av destinationslandet godkänts. Destinationslandets regering äger rätt att fordra, att ursprungsbevisen skola vara legaliserade av en dess diplomatiska eller konsulära representant.

Myndigheterna i destinationslandet kunna fordra översättning till franska språket av ifrågavarande ursprungsbevis.

För postpaket fordras icke ursprungsbevis, därest icke destinationslandet anser, att fråga är om försändelse av kommersiell natur.

Artikel 14.

Intet förbud och ingen inskränkning skall av någon av de båda höga fördragsslutande parterna upprätthållas eller påläggas i avseende å införsel eller utförsel av någon som helst vara, härrörande från den andra partens område eller avsedd att dit utföras, därest icke förbudet eller inskränknigen på enahanda sätt omfattar likartade varor — försåvitt dylika finnas — härrörande

provenance de n'importe quel autre pays ou destinées à y être exportées. Ne seront pas considérées toutefois comme dérogations aux dispositions du présent article, les prohibitions ou restrictions établies ou à établir pour des raisons de sécurité publique, de sécurité de l'Etat ou de santé publique, ou comme mesure de prophylaxie contre les épizooties ou contre les maladies, la dégénérescence ou la disparition de végétaux utiles, ou encore en ce qui concerne les marchandises qui font l'objet d'un monopole d'Etat.

Article 15.

Les deux Hautes Parties Contractantes se garantissent réciproquement, en tout ce qui concerne le transit sur leurs territoires des personnes, bagages, marchandises de toute nature, envois, navires, véhicules et wagons de chemin de fer ou autres moyens de transport, le traitement de la nation la plus favorisée.

Article 16.

Relativement au transport par chemin de fer des personnes, bagages et marchandises, les deux Hautes Parties Contractantes se garantissent réciproquement, en ce qui concerne l'expédition, les prix de transport et les taxes publiques relatives aux transports, le traitement de la nation la plus favorisée.

Article 17.

Les voyageurs de commerce de l'une des deux Hautes Parties Con-

från eller avsedda att utföras till vilket som helst annat land. Såsom avvikelser från bestämmelserna i denna artikel skola dock icke anses sådana förbud eller inskränkningar, som äro utfärdade eller kunna komma att utfärdas med hänsyn till den allmänna säkerheten, statens säkerhet eller med hänsyn till allmän hälsovård eller såsom försiktighetsmått mot sjukdomar hos djur eller nyttiga växter eller mot urartning eller utdöende av nyttiga växter eller för varor, som utgöra föremål för statsmonopol.

Artikel 15.

I allt vad angår transitering genom sina områden för personer, resgoods, varor av alla slag, försändelser, fartyg, åkdon och järnvägsagnar eller andra transportmedel tillförsäkra de båda höga fördragsslutande parterna varandra ömsesidigt behandling såsom mest gynnad nation.

Artikel 16.

Ifråga om person-, resgoods- och varutrafik å järnväg tillförsäkra de båda höga fördragsslutande parterna varandra ömsesidigt beträffande expedition, befodringspris och med befodrning sammanhängande allmänna avgifter behandling såsom mest gynnad nation.

Artikel 17.

Handelsresande från ettdera fördragsslutande landet skola i det

tractantes jouiront sur le territoire de l'autre Partie, pour tout ce qui concerne leur activité et notamment au sujet des facilités douanières accordées pour les échantillons, du même traitement que les voyageurs de commerce de la nation la plus favorisée.

Article 18.

Les navires et bateaux suédois et leurs cargaisons jouiront en Turquie, et les navires et bateaux turcs et leurs cargaisons jouiront en Suède, du même traitement que les navires et bateaux nationaux et leurs cargaisons, quels que soient le lieu de départ et le lieu de destination desdits navires ou bateaux, quelles que soient aussi la provenance et la destination de leurs cargaisons.

Les dispositions du présent article ne s'appliquent pas:

1. au cabotage, lequel continue à être régi par les lois qui sont ou seront en vigueur dans les territoires de chacune des Hautes Parties Contractantes;

2. aux encouragements sous forme de subventions accordés ou qui pourraient être accordés à la marine marchande nationale, ni aux avantages accordés par l'Etat à ses propres navires exploités en régie ou en participation, non plus qu'aux privilèges concédés aux sociétés pour le sport nautique;

3. à l'exercice de la pêche dans les eaux territoriales des Hautes Parties Contractantes, ni aux privilèges spéciaux qui ont été ou pour-

andra landet, i allt vad angår deras verksamhet och särskilt vad beträffar lättnader, som i tullhänseende medgivas för varuprover, åtnjuta samma behandling som handelsresande från mest gynnat land.

Artikel 18.

Svenska fartyg och deras last skola i Turkiet och turkiska fartyg och deras last skola i Sverige åtnjuta samma behandling som landets egna fartyg och dessas last, oavsett varifrån fartygen avgått eller varthän de äro destinerade och oavsett varifrån lasten förskriver sig eller varthän den är bestämd.

Bestämmelserna i denna artikel äro icke tillämpliga å

1. kustfart, i avseende varå de å vardera höga fördragsslutande partens område nu eller framdeles gällande stadganden alltjämt skola vara tillämpliga;

2. understöd i form av subventioner, vilka tillerkännas eller kunna komma att tillerkännas den nationella handelsflottan, eller förmåner, som av staten medgivas åt av staten ägda fartyg, med vilka sjöfart bedrives av staten själv eller av enskilda företag gemensamt med staten, eller privilegier, som tillerkännas sammanslutningar för nautisk sport;

3. bedrivande av fiske inom de höga fördragsslutande parternas territorialvatten eller de särskilda förmåner, som tillerkänts eller

raient être reconnus, dans l'un ou l'autre pays, aux produits de la pêche nationale;

4. à l'exercice du service maritime des ports, des rades et des plages, ni à l'exercice du pilotage et du remorquage, de l'assistance et du sauvetage maritime, en tant que ces opérations s'effectuent dans les eaux territoriales respectives et, pour la Turquie, dans la Mer de Marmara.

Article 19.

La nationalité des navires et bateaux sera, de part et d'autre, admise d'après les documents et certificats délivrés à cet effet par les autorités compétentes des Etats respectifs, conformément aux lois et règlements de chaque pays.

Les lettres de jauge et autres documents relatifs à la jauge délivrés par l'une des Hautes Parties Contractantes, seront reconnus par l'autre Partie, conformément aux arrangements spéciaux conclus ou qui pourront être conclus par les deux Parties.

Article 20.

Les navires et bateaux battant le pavillon de l'une des Hautes Parties Contractantes, qui entreront dans un port de l'autre Partie à seul fin d'y compléter leur cargaison pour une destination étrangère ou d'en débarquer une partie, apportée de l'étranger, pourront, en se conformant aux lois et règlements des Etats respectifs, conserver à bord la partie de leur cargaison qui serait destinée à un autre port ou à un

kunna komma att i ettdera landet tillerkännas alster av den inhemska fiskerinäringen;

4. utövande av sjötjänst i hamnar, på redder eller vid kuster eller utövande av lotsning, bogsering och bärgning, såframt sådan verksamhet bedrivs inom respektive stats territorialvatten samt, för Turkiets del, i Marmarasjön.

Artikel 19.

Fartygs nationalitet skall ömsesidigt erkännas på grund av de handlingar och bevis, som av vederbörande myndigheter i vardera landet blivit i enlighet med därstädes gällande lagar och föreskrifter för sådant ändamål utfärdade.

Mätbrev och andra mätningshandlingar, vilka utfärdats av endera av de höga fördragsslutande parterna, skola av den andra parten godkännas i enlighet med de särskilda överenskommelser, som mellan de båda parterna avslutats eller må komma att avslutas.

Artikel 20.

Fartyg, förande endera av de höga fördragsslutande parternas flagga, vilka inkomma till hamn inom den andra partens område allenast för att där komplettera sin last med destination till utlandet eller lossa en del av från utlandet medförd last, må under förutsättning att de ställa sig de i respektive stater gällande lagar och föreskrifter till efterrättelse, behålla ombord den del av lasten, som är bestämd till annan

autre pays, et la réexporter, sans être tenus à payer pour celle-ci aucun droit ou frais, sauf les droits de surveillance, lesquels ne pourront, d'ailleurs, être perçus qu'au taux le plus bas fixé pour la navigation nationale.

Article 21.

Si un navire ou bateau de l'une des Hautes Parties Contractantes s'est échoué ou a fait naufrage sur les côtes de l'autre, le navire ou bateau et sa cargaison jouiront des mêmes faveurs et immunités que les lois et réglemens des pays respectifs accordent dans des circonstances analogues aux navires et bateaux nationaux. Il sera donné, dans la même mesure qu'aux nationaux, aide et assistance au capitaine et à l'équipage, tant pour eux-mêmes que pour le navire ou bateau et la cargaison.

En ce qui concerne le droit de sauvetage, il sera fait application de la loi du pays où le sauvetage a eu lieu.

Les deux Hautes Parties Contractantes conviennent, en outre, que les marchandises sauvées d'un navire échoué ou naufragé ne seront soumises à aucun droit de douane, à moins qu'elles ne soient admises à la consommation intérieure.

Article 22.

Pour autant que les dispositions du présent Traité visent la garantie réciproque du traitement de la nation la plus favorisée, elles ne seront pas applicables:

hamn eller till annat land och återutföra densamma utan att för denna del av lasten behöva erlægga några avgifter eller pålagor utom bevakningsavgifter, och må dessa avgifter blott uppbäras efter den för inhemsk sjöfart bestämda lägsta taxan.

Artikel 21.

Om ett fartyg, tillhörande endera av de höga fördragsslutande parterna, strandar eller lider skeppsbrott å den andra partens kuster, skola fartyg och last åtnjuta samma förmåner och befrielser, som de respektive ländernas lagar och föreskrifter under enahanda omständigheter bevilja inhemska fartyg. Hjälp och bistånd skall lämnas befälhavare och besättning, såväl för dem personligen som för fartyg och last, i samma utsträckning som landets egna medborgare.

Beträffande bärgarlön skall lagstiftningen i det land, där bärgningen skett, äga tillämpning.

De båda höga fördragsslutande parterna överenskomma därjämte, att bärgade varor från ett fartyg, som strandat eller lidit skeppsbrott, icke skola vara underkastade någon tullavgift, såvida de icke övergå till förbrukning inom landet.

Artikel 22.

I den mån bestämmelserna i denna traktat avse ömsesidig försäkran om behandling såsom mest gynnad nation, skola de icke äga tillämpning å:

a) aux faveurs spéciales accordées ou qui pourront être accordées ultérieurement par l'une des deux Hautes Parties Contractantes à des Etats limitrophes, en vue de faciliter le trafic frontalier, dans un rayon qui ne devra pas s'étendre, généralement, à plus de 15 kilomètres de chaque côté de la frontière;

b) aux obligations contractées ou qui pourront être contractées ultérieurement par l'une des deux Hautes Parties Contractantes, en vue d'une union douanière;

c) aux faveurs spéciales que la Suède a accordées ou pourra accorder au Danemark ou à la Norvège ou à ces deux pays, tant que les mêmes faveurs n'auront été accordées à aucun autre Etat;

d) aux avantages et faveurs spéciaux existants ou à établir en matière de tarifs douaniers et, d'une façon générale, en toute autre matière commerciale entre la Turquie et les pays détachés en 1923 de l'Empire Ottoman, tant que les mêmes avantages et faveurs n'auront été accordés à aucun autre Etat.

Article 23.

Le présent Traité sera ratifié de part et d'autre après avoir été approuvé par les Assemblées législatives respectives, et l'échange des ratifications aura lieu à Stockholm aussitôt que faire se pourra.

Le présent Traité entrera en vigueur 30 jours après l'échange des ratifications et aura une durée de deux années. A partir de cette date, il restera en vigueur tant qu'il n'aura

a) de särskilda förmåner, som av någondera av de höga fördragsslutande parterna tillerkänts eller framdeles kunna komma att tillerkännas angränsande stater i syfte att underlätta gränstrafiken inom ett område, som i regel icke må sträcka sig längre än 15 kilometer på båda sidor om gränsen;

b) de av endera av de båda höga fördragsslutande parterna nu eller framdeles till följd av en tullunion ingångna förpliktelser;

c) de särskilda förmåner, vilka Sverige tillerkänt eller må komma att tillerkänna Danmark eller Norge eller båda dessa länder, så länge samma förmåner icke tillerkänts ytterligare någon stat;

d) de särskilda förmåner och privilegier, vilka beröra tulltariffer och handeln i allmänhet och vilka stadgats eller framdeles kunna komma att stadgas i förhållandet mellan Turkiet och de länder, vilka år 1923 avskildes från det Ottomanska kejsardömet, så länge icke samma förmåner tillerkänts ytterligare någon stat.

Artikel 23.

Denna traktat skall, sedan den godkänts av de lagstiftande församlingarna i respektive land, ratificeras, och ratifikationshandlingarna skola snarast möjligt utväxlas i Stockholm.

Traktaten träder i kraft 30 dagar efter ratifikationshandlingarnas utväxlande och förbliver gällande under en tid av två år. Efter utgången av denna tid fortfar traktaten

pas été dénoncé par l'une des Hautes Parties Contractantes, cette dénonciation ne devant produire ses effets qu'après l'expiration d'un délai de six mois.

En foi de quoi, les Plénipotentiaires ont signé le présent Traité et y ont apposé leurs cachets.

Fait à Ankara, en double exemplaire, le 29 septembre 1929.

Signé: *G. O. Wallenberg.*

Zekâi.

M. Numan.

att gälla intill dess att den blivit av någöndera av de höga fördragslutande parterna uppsagd. I händelse av sådan uppsägning skall traktaten upphöra att gälla först efter det att sex månader förflutit från dagen för uppsägningen.

Till bekräftelse härav hava de befullmäktigade ombuden undertecknat denna traktat och försett densamma med sina sigill.

Som skedde i Ankara, i två exemplar, den 29 september 1929.

Undt.: *G. O. Wallenberg.*

Zekâi.

M. Numan.

Protocole de signature.

Au moment de procéder à la signature du présent Traité, les deux Hautes Parties Contractantes sont convenus des dispositions suivantes:

Ad article 3.

Le Plénipotentiaire de Suède déclare, au nom de son Gouvernement, que le bénéfice résultant de la clause de la nation la plus favorisée énoncée à l'article 3 du présent Traité ne pourra être invoqué en faveur des ressortissants suédois en ce qui concerne le respect du droit acquis reconnu par la Turquie, en vertu de l'article 4 de la Convention d'Etablissement conclue à Lausanne le 24 Juillet 1923, aux ressortissants des Etats qui l'ont signée.

Ad article 4.

Les deux Hautes Parties Contractantes conviennent que l'octroi du traitement national en matière d'imposition n'exclut pas l'applicabilité aux ressortissant de la Turquie des Ordonnances Suédoises du 23 Octobre 1908, concernant les droits à acquitter pour privilèges et droits spéciaux, et du 31 Décembre 1913 relative au droit des étrangers et des ressortissants suédois domiciliés à l'étranger de donner en Suède des représentations publiques, etc., ou de prêter leur concours à ces représentations.

Les ressortissants turcs jouiront,

Signaturprotokoll.

Vid undertecknandet av förevarande traktat hava de båda höga fördragsslutande parterna överenskommit om följande bestämmelser:

Till artikel 3.

Sveriges befullmäktigade ombud förklarar å sin regerings vägnar, att den i artikel 3 av förevarande traktat upptagna klausulen om behandling såsom mest gynnad nation icke skall kunna åberopas till förmån för svenska medborgare i vad angår den förpliktelse om upprätthållande av redan förvärvade rättigheter, som Turkiet enligt artikel 4 av det i Lausanne den 24 juli 1923 avslutade bosättningsavtal iklätt sig gent emot medborgare i de stater, som undertecknat detsamma.

Till artikel 4.

De båda höga fördragsslutande parterna äro ense därom, att genom medgivandet av nationell behandling i avseende å beskattning tillämpligheten icke uteslutes gent emot turkiska medborgare av de svenska förordningarna angående bevillningsavgifter för särskilda förmåner och rättigheter den 23 oktober 1908 samt angående rätt för utlänning och i utlandet bosatt svensk medborgare att i Sverige giva offentlig föreställning m. m. eller att därvid medverka den 31 december 1913.

Turkiska medborgare skola likväl, vad angår tillämpningen av ovan-

toutefois, en ce qui concerne l'application des ordonnances susmentionnées, du même traitement que les ressortissants de la nation la plus favorisée.

Ad article 10.

Sous réserve des dispositions de l'article 10, le Gouvernement turc s'engage à accorder une réduction de 20 pour cent sur le No. 447 a) de son tarif de douane du 8 juin 1929 pour les chaussures entièrement en caoutchouc, ou avec l'empeigne entièrement ou partiellement imperméabilisée avec du caoutchouc, importées de Suède sur le territoire turc, et le Gouvernement suédois s'engage de son côté, sous la même réserve, à continuer à accorder le droit de douane réduit à 6 cour. par Kilog. pour les tapis noués ayant plus de 250 noeuds par mètre de longueur (No. 395 du tarif suédois), importés de Turquie sur le territoire suédois.

Toutefois il est entendu que chacune des deux Hautes Parties Contractantes aura le droit de reprendre sa liberté d'action moyennant un préavis de trois mois.

Le présent Protocole fait partie intégrante du présent Traité et aura force exécutoire dès que celui-ci sera mis en vigueur.

Signé: *G. O. Wallenberg*

Zekâî

M. Numan.

nämnda förordningar, åtnjutas samma behandling som medborgare, tillhörande mest gynnad nation.

Till artikel 10.

Oavsett bestämmelserna i artikel 10, förbinder sig turkiska regeringen att medgiva nedsättning med 20 procent under nr 447 a) i turkiska tulltaxan den 8 juni 1929 för skodon, bestående helt av kautschuk eller försedda med överdel helt eller delvis impregnerad med kautschuk, vilka införas från Sverige till turkiskt område, och svenska regeringen förbinder sig å sin sida, likaledes oavsett bestämmelserna i artikel 10, att även i fortsättningen tillämpa den till 6 kronor per kilogram nedsatta tullsatsen för mattor, knutna, med mer än 250 knutar på en längd av en meter (nr 395 i svenska tulltaxan), vilka införas från Turkiet till svenskt område.

Det är likväl överenskommet, att envar av de båda höga fördragslutande parterna skall äga rätt att återtaga sin handlingsfrihet efter meddelande tre månader i förväg.

Detta protokoll utgör integrerande del av förevarande traktat och skall äga gällande kraft från och med densammans ikraftträdande.

Undert.: *G. O. Wallenberg*

Zekâî

M. Numan.

Utskottet.

Sedan handels- och sjöfartsavtalet mellan Sverige och Turkiet den 4 februari 1928 blivit från turkisk sida den 6 augusti 1929 uppsagt, hava mellan de båda ländernas regeringar förda förhandlingar lett till avslutandet av nu föreliggande handels- och sjöfartstraktat med tillhörande signaturprotokoll.

Utskottet, som icke funnit anledning till erinran mot denna traktat med tillhörande signaturprotokoll, får, under åberopande av vad till ovannämnda statsrådsprotokoll anförts, hemställa,

att riksdagen måtte meddela av Kungl. Maj:t äskat godkännande av den med förevarande proposition, nr 29, överlämnade handels- och sjöfartstraktat med tillhörande signaturprotokoll.

Stockholm den 13 februari 1930.

På bevillningsutskottets vägnar:

JOH. NILSSON.

Närvarande: herrar Johan Nilsson i Kristianstad, Bårg, Bergman, Örne, Boman, Leander, Jönsson i Slätåker*, Björnsson, Månsson i Furuvik, Jönsson i Boa, Johansson i Arkösund, Bengtsson i Kullen*, Hamrin, Lövgren i Nyborg, Olsson i Golvasta*, Nylander i Stockholm*, Nilsson i Hörby, Åström, Andersson i Boda* och Olsson i Gävle.

* Icke närvarit vid justeringen av betänkandet.